

Република Сербия

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВИТИ И НАУКИ
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТУ ОБРАЗОВАЊА И ВОСПИТАЊА
ПЕДАГОГИЈНИ ЗАВОД ВОЈВОДИНИ

ЗАКОНЧУЮЋИ ИСПИТ НА КОНЦУ ОСНОВНОГО ОБРАЗОВАЊА И ВОСПИТАЊА

школскогo 2011/2012. року

ТЕСТ 3

РУСКИ ЈАЗИК

УПУТСТВО ЗА РОБОТУ НА ТЕСТУ

Тест котри ришуеш ма 20 задатки, а за роботу предвидзени 120 минути. Кажди задаток перше з меркованьом пречитай и роздумай же цо ше з тим задатком гледа. Перше риш гевти задатки котри тебе легчейши, а познейше ришуй гевти задатки котри тебе чежши.

З меркованьом пречитай текст каждого задатку бо у нїм пояснене на котри способ треба одвитовац. У задаткох ше од тебе гледа же би ши заокружел букву опрез точного одвиту, же повяжеш часци одвиту, же дацо напишеш и др.

Вше хаснуй подполни назви при ришованю задаткох, скрацєня не допуцєни (напр. треба написац: додаток за место, а не д.з.м.).

До квадрату котри ше находзи з правого боку задатка нїч не уписуй, то место до котрого будзе уписане число бодох.

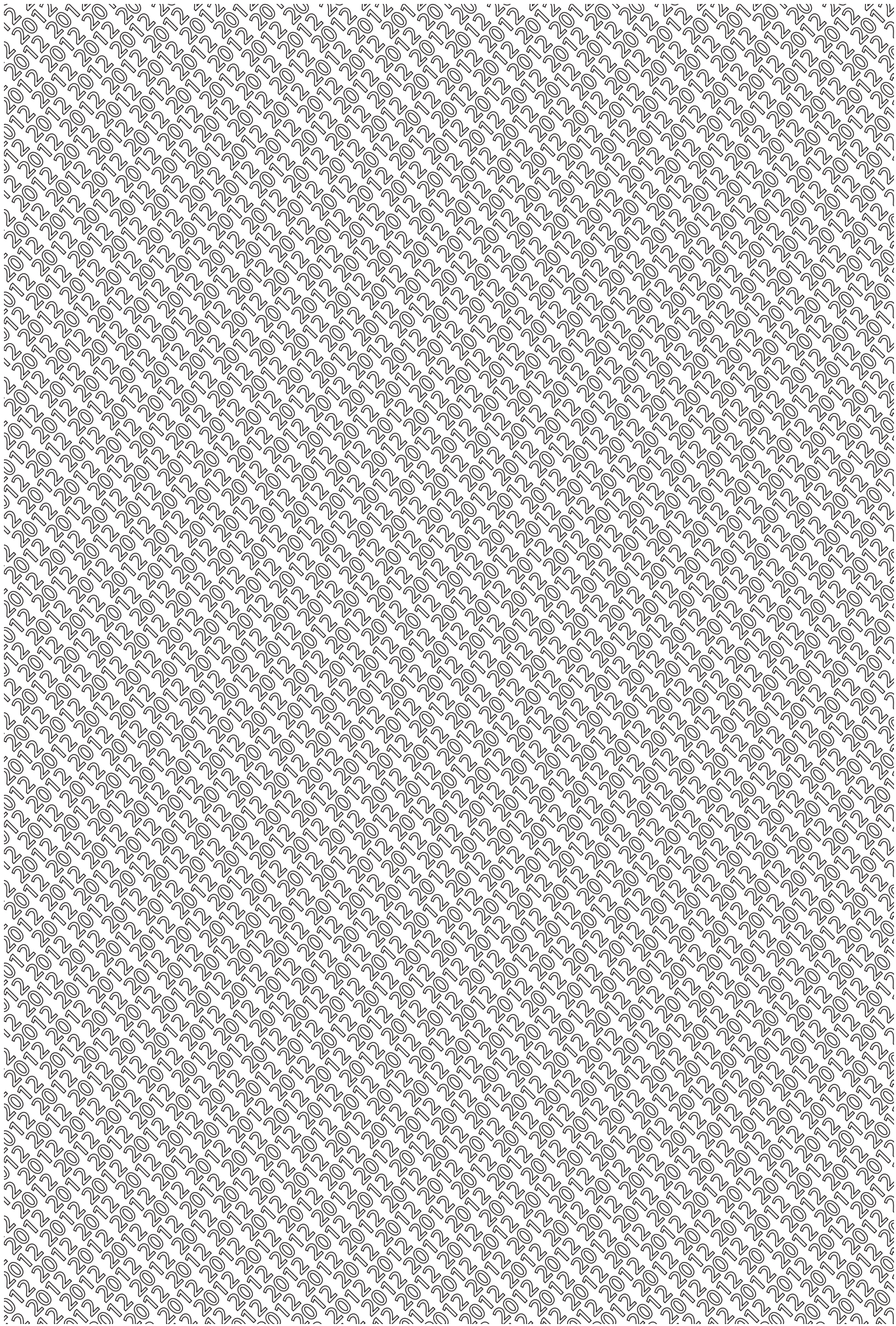
На тим першим и на остатнїм боку нїч не уписуй.

Тест мушиш пополнїц зоз **хемийним клайбасом**. У цеку роботи можеш хасновац графитни клайбас и гуму, бо так маш можлївосц, кед обачиш гришку, тоту гришку и виправиц.

Пред тим як цо придаш тест, провер свойо одвити ище раз, а потим шицки одвити напиш з хемийним клайбасом. Одвит котри написани лем з графитним клайбасом не будзе припознати, як ані одвит котри прецаговани и преправяни з хемийним клайбасом.

Кед закончиш скорей, придай тест дежурному наставнїкови и поцихи видз же би ши не завадзал другим.

Жичиме ци вельо успиху на испиту!

1. Упутство за хаснованє миксераНадпомнуце 1.

Не кладзце апарат на влажне место. Апарат виключце зоз струї кед го не хаснуєце, кед го чухаце або го сцєце оправяц. Кед апарат очкодовани, або очкодовани електрични шнур, не хаснуйце го. Не квачце апарат за електрични шнур и меркуйце же би ше шнур не операл на горуци поверхносци. Руки тримайце далєй од ножикох апарата. При хаснованю, закривка треба же була на своїм месце. Кед у миксеру мишаце горуцу чечносц, знейце верх закривки.

Надпонуце 2.

Скорей хаснованя проверце же чи апарат виклїючени (офф). Уключце апарат до струї. Положце поживу до судзини. Положце закривку. Проверце же чи закривка добре поставена. Кед мишаце цепли напитки, верх закривки знейце. Положце судзину на верх мотора так же би часци котри ше укладаю добре пасовали на своїм месце. Одредзце жадану швидкосц: ЛО – менша швидкосц, благае мишане; ХИ- векша швидкосц, за швидке мишане. Поживу (продукти) мож додавац през отвор на верху закривки. После хаснованя виклучце апарат. (офф). Продукти треба же би були порезани у зависносци од велькосци и твардосци. Максимални капацитет судзини 1 литра рахуюци ту и коцки ляду.

Надпонуце 3.

Апарат ма сигурносни претарговач котри онеможлївює уключованє апарата кед судзина не поставена правилно.

Отримоване

Апарат треба умиц такой после хаснованя. До половки судзини усипце цеплей води. Уключце апарат.

Надпомнуце 4.

Менша и векша швидкосц предвидзени за континуоване мишане. ПУЛСЕ предвидзене за швидке мишане з претаргованьом.

Одвитуї на питаня:

Апарат би требал стац на месце дзе ше помива судзини:

- а) гей, же би ше до апарату легчейше сипало воду;
- б) шицко едно дзе апарат будзе стац;
- в) не, бо не шме стац на влажним месце.

2. а) Подцагні виреченє котре представя главну думку у тексту.

б) На линию препиш виреченє котре не ма сущне значенє за главну думку.

Виривок зоз интервюа з карикатуристом, писателюм, новинаром Любомиром Сопком:

“Мойо животне правило даскельо децениї глаши: анї еден дзень без смужки! Кед идзем на роботу та у лифту чухам окуляри. Значи же сом кажди дзень дацо нарисовал. Але, я ше и зоз другима стварами занїмал, не лем зоз карикатуру як самостойним проектом, та мож повесц же од 365 днѡх я у 150 направим карикатуру. То тераз помножице зоз вецей як 40 роки та достанеце приблїжне число карикатурох котри сом направел. На тисячи, и не було би смисла водзиц о тим евиденцию”.

б) _____

3. Як розумиш подцагнути вираз у шлідуючим тексту.

Митро Сретъов шицких поучовал же крив не вода, але прилапйовал же то точне лем за других людзох, а же ше на нього и його оца то не одноши, бо ше велі оцово прикмети синови не пачели. До того, заш лем, почал и сам вериц кед, цалком случайно, видзи свойого оца Янка як роширя руки, става на єдну ногу, док другу скруцує и талпу кладзе на колєно першей. Так оцєц Янко Сретъов доказовал же є не напитки. И не лем же є не напитки, але и же цо вецей попиє, то лєпше и твардейше стої на єдней ноги, и то лївей.

И на тим би ше закончєло кед би Митро не мал и сам таки обичай, у остатні час, цалком спонтано, та го барз несподзивало же заш лем крив не вода. У чуду остал кед, розпитуючи ше при баби, же и його дїдо Митро Сретъов старши тиж так могол напитки стац на єдней ноги и ходзиц по закрицох.

(Ю. Тамаш, *Дерєля з мрийох*)

Под виразом “крив не вода” подрозумюєме:

- а) драгоциносц крєви котру як животну чєчносц не мож зачєрац за воду,
- б) розлику мєдзи крєву и воду у смислу же кажди члєвєк ма одрєдзєну крєвову групу, не мож ю замєнєвац з другима групами, а найменєй з воду,
- в) суму физичних и психологійних прикметох котри заєдніцки за родзини,
- г) податок же крив не состойна часц води, але вода состойна часц крєви.

Заокруж букву опрєз єдного одвиту.

4. Дати три виривки (1, 2, 3) зоз интервью зоз писательку Наталию Канюхову, обявеним у часопису Шветлосц (4/2010).

З домеркованим читаньом найдз заєдніцку нїтку шицких трєх виривокєх, “заєдніцки мєнователь”.

1)

Нїч то не мож так лєгко написац кед ци ше до пальцох злїва несигурносц чи повєш правє так як сцєш и чи найдзєш прави слова. Кєд ше ризикує повєсц дацє дакому цє жиє и тєраз и будзє жиц хтє зна кєди. А ти сцєш застановиц з писню прєпаданє шицкого цє обляпенє з часом, сцєш до писні убудовац єдєн други час у хторим писня тирва. За мнє то нїяк не може буц лєгка рєбота. Прєто анї не мам вшє жаданє писац о шицким цє мє дєтхнє.

2)

Кєд ше одшмєлїм повєсц дацє о сєбє, о швєцє, на тим своїм “нукашнїм” язикє, намагам ше повєсц то чисто, без даякєй вєкшєй патєтики, односно сцєм тєй мєєй писні дац шансу дзвигнуц ю понад шицко звичайнє и баналнє. Тримам же ту найважнєйше тєто же єст тих цє мє розумя кєд мє читаю. Розумя и прєпознаваю ширєсц, односно лєгко мє “читаю” алє, наздавам ше, длужєй памєтаю.

3)

Писац у форми першей особи єднини то звичайни поступок у литератури. Така техніка писаня за мене логична, бо то то випатра же є лем мойо приватне, кед го други прилапя як и їх дожица, ту ше вецей не роби о лем моім дожицу и видзеню швета.

Можливи “заєднічки менователь” шицких трох виривкох то:

- а) треба писац лем о тим цо твойо приватне особне дожице,
- б) пише ше за тих котри то буду читац у будучносци,
- в) пише ше о тим до чого зме сами не бизовни та то дзеліме з читачом,
- г) з писаньом ше треба подзвигнуц понад каждодньовосцу и баналним.

Заокруж букву опрез точного одвиту.

5. Пречитай часци з биографийох штирох творительох, значних за культуру Руснацох:

1. *Гнатюк, Володимир* (Велеснів, Галичина, Україна, 1871.). Народзел ше у худобней селянскей фамилии. Оцец Михайло и мац Василина мали седемчлену фамилию та на єдним гектаре жеми кельо виношел їх маєток, не могли витримовац цалу фамилию. Року 1897. закончел Филозофски факултет Львовского універзиту. Нам є окреме познати по своїм перебуваню у Руским Керестуре дзе записовал руску усну творчосц и обявел у вецей томах “*Руски острова у Бачки*”.

2. *Врабель, Михайло* (Вишава, Словацка, 1866.). У фамилии их було 24 дзеци. Оцец му бул учитель та го дал на учене до препарандиї (школи за учительох). Робел у вецей местох та и у Руским Керестуре. Написал *Буквар* и зборник писных Руски соловей. После перебуваня у Керестуре, робел у Будимпешти як редактор новиных *Неділя*.

3. *Пангаргаї, Дюра* (Руски Керестур, 1936.). Закончел Филозофски факултет, бул професор сербского языка, але найменей робел у школи. Найдлугшу часц роботней кариери робел у “Руским слове” як редактор часопису “Шветлосц”. Припада шору найплоднейших руских писательох (з найвецей обявенима творами, поезиї, прози и драмскей творчосци). Окрем писаня, найвецей ше занїмал зоз драмску режию.

4. *Солонар, Елена* (Скеус, Румунія, 1900.) У Руским Керестуре жила од свойого першого рока. Закончала Фармацеутски факултет у Сегедину и цали живот була апатикарка. Мала приватну апатику у Керестуре од 1927. року. Писала до Руского календара и другей периодики. Вецей писні ей заступени у Антологийох поезиї.

Здомеркованим читаньом найдзодвити на питаня у таблічки. Одвиту зоз заокружованьом одвиту *гей* або *не*.

а)	Наведзени писателе народзени керестурци	гей	не
б)	Лем єден з наведзених творительох родзени керестурец	гей	не
в)	Шицки наведзени єден час препровадзели у Керестуре	гей	не
г)	Двоме з наведзених творительох народзени у 19. вику	гей	не

6. Шлїдуюци вислови и назви препиш по руски, з руску кирилку:

а) Јих њигда њет дома кед их хљедам.

б) Крашње ше опитај же кельо ходзин.

в) Очекујем веље шчесце у твојим живоце.

г) Радује ше јаблуком јак мале дзецко.

7. Пополні шлїдуюци образец (формулар) рекламациї:

	Гледани податки	Написац з друкованима буквами
1.	Место биваня	
2.	Уліца и число	
3.	Файта погубеного апарата	
4.	Рок кеди купени апарат	
5.	Чи потераз бул на сервису?	гей – не (заокружиц)
6.	Чи апарат купени як нови?	гей – не (заокружиц)
7.	Як виплацице оправку? (Заокружиц)	а) з чеком; б) з платну карточку; в) з готовину; г) з кредитом

8. У каждим виреченю єст два правописни гришки. Препиш виреченя так же би були написани правописно правилно:

а) Не дружим ше вецей зоз ню бо ше дружи знім и зню.

б) Концерт бул нїяки, та вецей непойдзем нїнаяки.

9. З домеркованим читаньом датеј басни, обрац увагу на роботу птичкох.

Понагляюци з древа на древо, лесов дохтор моцно дуркал по конарох и з грубим писком виберал червоточ спод скори. Анї на хвильку не одпочивал, бо у леше єст вельо хори древа. Обачела го хвосцата страка, та му любезно гварела:

– Патрим на це як понагляш з древа на древо, як моцно дуркаш по конарох и стеблех, вредни ши як и я! И я не мам часу на єдним месце шедзиц. И я не ленствуем у хладку на конаре!

– Маш право, страко, обидвойо не мируеме у леше, лем я гледам и виберам червоточ спод скори, а ти гледаш цудзи гнізда з вайцами, и ту ше дакус розликуеме.

Обидва птички вредни и вельо робя. Хтора птичка роби на хасен, а хтора на чкоду? Випиш слова хтори то доказую.

Лесов дохтор роби на _____

слова хтори то доказую: _____

Страка роби на _____

слова хтори то доказую: _____

10. У шлїдуюцим виреченю направени штири гришки у писаню. На линийох правилно напиш з писанима буквами шлїдуюце виречене:

Чим спаднул перши шніжчок нас тройо ше такой вишли шлїзкац и пощуховали зме талпи на чизмочкох.

11. Одредз припадки наглашених меновнікох у виреченьох.

а) Шпив **соловея** чул ше на далеко. _____

б) Пайташка бива на седмим **поверху**. _____

в) У очох ше **му** забліщали слизи радосци. _____

г) Вера, то уж **дзивка**, тота наша Ильча. _____

г) Зоз **сушедом** пойдзем лапац риби. _____

12. Кед афирмацию (потвердзене) означиме зоз **гей**, а неґацию зоз **не**, гу каждому вислову до заградзена напиш або **гей**, або **не**.

а) Придзем до вас гоч буду шекери падац. ()

б) Придзем до вас док ше на верби зродзи грозно. ()

в) Йому гуториц то як на гуску води сипац. ()

г) Придзем до вас док одвитуеце же чом чомка не ма уха. ()

13. Пoviaж, те. препознай согласносц виразу и його значеня. У едней колони написани вираз, у другей колони можліве значене. На линию препиш значене за котре думаш же ше одноши на вираз.

а) Вон наступел у вельким стилу. -----

б) Вон пришол у своїм стилу -----

в) Вон не ма стилу -----

- не зна ше справовац

- барз успишно

- на свой способ

14. У шлідуючим виреченю **одредз припадок и значене припадка** за наглашени вираз у виреченю.

Пре **хвилю** зме не могли пойсц на вилет.

Припадок: _____

Значене: _____

15. Заокруж букву опрез точного вислову.

а) До числовніх спадаю слова **двойко, тройко.**

б) До числовніх спадаю слова **двойнята, двойністи, двояки.**

в) Од числох 2, 3, 4, збирни числвніки глаша: **двоме, троме, штверме.**

г) Од числовніка **єдни** множина глаши **двої.**

16.

“кед би блата не було,

як бизме спознали красу бисера,

його вигляд, чистоту, любов през нашу свідомосц и цело”

(В. Гарянски, *Бисер и блато*)

Под бисером и блатом подрозумюеме:

а) розлику яри и єшенї,

б) розлику медзи приємним и неприємним,

в) розлику медзи добрим и недобрим,

г) розлику медзи тунїм и драгим.

Заокруж букву опрез точного одвиту.

17. Дати два виривки з розличних приповедкох. Котра ше човекова діялносц зявює у обидвох виривкох?

Могло ми буц коло пейц роки кед ми баба под конком, влєце кед ше на небе зявел полни мешац, з нацагнуту руку и випросценим указуюцим пальцом, з прешвечлївим мелодичним и милим гласом нераз готорела: “Видзиш, душо моя, там горе на мешачку Давид грає на гушлї”. И мне ше теди привидзовало же и чуєм Давидову музику.

До Шиду ше врацел тих днєох єден наш Руснак, по американски облечени, з пипку у устох. И нешка ми пред очми лавочка пред єдну од хижох, а на лавочки вон. Шедзи таки одкармени, кури на пипку, а сушєди и познати застайкую и намагаю ше започац бешеду, але з човеком котри бул гет за морїом то не так лєгко контакт навязац. Же би медзи людзми мал цо векши угляд, вон нароком охабя отворени облак док му нука грає грамофон. Грамофон то у нашим краю ище “чудо”, то “нечиста сила” о хторей ей власнік ніч не приповеда.

У обидвох виривкох зявює ше: _____

18. Котра стилска фигура представена з подцанутима словами?

У води потьки и терпеши.

И чарни харчи ше гуздоля.

А дзива качка там ше цеши

кед ей качатом полни воля.

(М. Рамач “На бегелю о суки”)

Представена фигура то _____

19. Дати виривок зоз кнїжовного текста, а потим два тексти спомедзи котрих еден анализуе кнїжовни текст, а други преприповедеуе. Напиш на линию котри текст анализа, а котри преприповедоване текста.

- Лем то, жено, спасения нїякого нет: ви будзеце тверdziц же кросна вашо, брат будзе тверdziц же кросна його, а мац, як видзице, раз гутори так, а другираз так...

Найлепше ше крашне намириц, а пре едни кросна не вредзи ше судзиц.

- Як крашне кед нас видриляла з обисца, кед упрекосци, кед ше вишмихуе скаранїк ведно зоз гевту його валїгору... Ша знаце же му не пребачим до шмерци... Ви мне лем поведзце чи можеце то поробиц за суд?

Не можем – одрубую гнївацо народни приятель. – Но, кед ви не можеце, годзен то други...

И нашла другого адвоката...

И судзела брата...

И брат судзел ю...

Мац не дочекала конец судзения, умарла... Кросна ище вше под Дюрову шопу, и ище вше по нїх кури галадза...

(М. Ковач, “Кросна”)

Текст 1

Дакеди писателе хасную гумор же би ше превозишли слабосци норовох, та так их твори маю критицку димензию. Так приповедка Кросна пре майсторски диялог з хторим приходзи до виражения прикмета руского параста гледац правду гоч вона нїкому нїзач не служи. През диялоги виражена моц страсци за маетком, за материялними добрами и теди кед з того маетку вецей нет нїч, кед порив дїйствуе дзе нет причини, дзе ше забуваю основни норми людского справованя котри роками пестовани.

Текст 2

Писателе дакеди на франтовлїви способ описую людски хиби, та так през гумор вишмеюю людски недостатки. Зоз приповедки Кросна дознаваме же пре дзелїдбу маетку фамелия сцигла и на суд тримаюци же ше фамелийни маеток подзелел не по правдзе. Дознаваме же каждому важне достац цо вецей маетку, та гоч тот маеток не вредзи бог зна кельо. Медзи шестру и братом приходзи до звади и до судскей розправи и то пре кросна котри до конца стали под шопу и нїкому не були потребни.

20. Одредз психологийни и морални бок кнїжовних подобох у диялогу у шлїдуючим виривку.

- Кед так предлужи есц, ище нас шицких над`жие!

- Вон уж поед и потрошели зме на ньго шицко тото цо ци преписал!

- Правда, але живи є человек, на остатку вон ми и оецц, цо ту тераз инше зробиц! Погришели зме же зме ше так полакомели на маєток, а не роздумовали зме же як будземе з нїм!

- Прейг шицкого бим легчейше прешла лем кед бим голем так зробиц, голем даяки хасен мац од нього, а не лем чкоди.

- Правда, але и моц з розумом го вше баржей зохабя. Будземе щешлїви же ше ище вше сам може наесц и же є не хори; ша и вон сконча єдного дня.

- Єдного дня? А хтори то дзень? Лем паноецц и церква буду мац хасну єдного дня, поготов док предаю столук!

- Кед зме по тераз витримали, витримаїме и надалей; лем ти з нїм крашне и не мерай з нїм вельо язики.

(В. Кочиш, “Харитон на Площи святого Марка”)

а) И человек и жена застарани же не буду мац зоз чим викармиц старого человека котри уж лем прави чкоди.

б) Обидвойо су гамишни и звадлїви бо думаю лем на достати маєток и тераз ше наздаваю ше стари человек не будзе длуго жиц.

в) Хлоп чувствительни гу старикови бо му то оецц, але ше не може спровоциц злей и гамишней жени.

г) Обидвойо знаю же старикови не остава длуго жиц прето же у хороти постал звадлїви и тоту звадлївосц пренесол и на нїх.

Заокруж точни одвит.

Резултат на тесту зоз руского языка

Надпомнуце: Школяре НЄ пополнюю тот бок!
Тот бок пополнюе Комисия!

Укупне число бодох

		,	
--	--	---	--

Число бодох за кажди задаток

Число задатка	Непополнене	0 боди	0,5 боди	1 бод
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Комисия:

- _____
- _____
- _____
- _____

Упиш ✘ на одвигуюче место.

Идентификаційне число (Шифра школяра)	
Школа	
Место	
Презвиско и мено школяра	